

Protokół

12. posiedzenia, I. sesji, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. lipca 1902 roku.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Andrzej hr. Potocki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 137.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół jedenastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu na pięć dni posłom Zaleskiemu i Sozańskiemu.

Izba uchwała bez rozprawy udzielenie urlopu pp. Janowi Gnoińskiemu i Moysie każdemu do końca sesji sejmowej głosując, oddzielnie nad udzieleniem każdego z tych urlopów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 8. lipca 1902 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 1392—1395, 1397, 1399—1401, 1403—1405, 1411, 1416, 1417, 1425—1428, 1431, 1433—1437, 1449, 1450, 1462, 1465, 1468, 1471, 1479.

Komisji szkolnej LS. 1396, 1429, 1430, 1432, 1469.

Komisji gminnej LS. 1408.

Komisji petycyjnej LS. 1398, 1402, 1418.

Komisji administracyjnej LS. 1390, 1407, 1414, 1419.

Komisji gospodarstwa krajowego LS. 1391, 1406, 1410, 1415, 1446, 1447, 1448, 1470, 1472—1478.

Komisji drogowej LS. 1463.

Komisji kolejowej LS. 1412, 1413, 1439.

Komisji sanitarnej LS. 1389, 1409.

Po odczytaniu petycyj LS. 1425—1433

Marszałek po odczytaniu każdej z tych petycyj z osobna udziela głosu p. Skołyśzewskiemu, który tego zażądał.

Marszałek oznajmia po odczytaniu każdej z tych petycyj, że p. Skołyśzewski nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji LS. 1462 Gminy Wilkowyja pow. Rzeszów o wyłączenie ze związku Malwy i utworzenie samoistnej gminy; Marszałek udziela głosu p. St. Jędrzejowiczowi.

P. St. Jędrzejowicz nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji LS. 1463 Gminy Nadbrzezie o udzielenie koncesyi na przewóz osób i towarów na Wiśle pod Nadbrzeziem do Sandomierza,

przemawia p. Zdzisław Tarnowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odróbnym komisjom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie pozwala przy popieraniu petycyj na wchodzenie w meritum sprawy, i prosi posłów, by stosowali się na przyszłość do tego postanowienia regulaminu.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

posła Tomasza Szajera i towarzyszy, dotyczący zniesienia notaryatów w kraju Galicyi i Lodomeryi.

Zważywszy, że zaprowadzone c. k. notaryaty od lat kilkudziesięciu nie są prawnie wcale przez władze sądowe kontrolowane;

zważywszy, że notaryusze wedle swej woli, upodobania i względów na majątek stron interesowanych pobierają nader wysokie wynagrodzenia, za sporządzenie kontraktów kupna i sprzedaży, kontraktów, darowizny gruntów i budynków, jak nie mniej od sporządzania aktów spadkowych i działów majątków spadkowych;

zważywszy, że przez ustawę dozwolony im pobór na legalizację weksli pożyczkowych, za wygotowywanie kontraktów i innych pism, do których ale c. k. Sądy z chwilą zaprowadzenia nowej procedury cywilnej, są ustawą zobowiązane, pobierają nieraz bardzo wygórowane honorarya; a agendy te za stosownem rozporządzeniem, mogłyby być przez Sądy uczciwiej i sumiennie niż przez c. k. notaryaty wykonywane i to bez żadnych kosztów oprócz kosztów stemplowych jak dotąd przy legalizacjach podpisów, kontraktów, kwitów ekstablacyjnych, etc., — li tylko za powiększeniem przez jeden ku temu upoważniony Sąd o jedną siłę w osobie urzędnika kancelaryjnego; — co byłoby wielką ulgą w wydatkach nie tylko dla stanu włościańskiego, ale i dla właścicieli obszarów dworskich, tudzież właścicieli miast i miasteczek;

zważywszy dalej, że lud wierzy jedynie instytucyi sądowej, niedowierzając ani adwokatom, ani notaryuszom;

zważywszy, że instytucya notaryatów nie jest potrzebną, — albowiem w Radzie Państwa przeciwko notaryatom obok wniosku mego wpłynęło bardzo dużo wniosków ze strony różnych innych partyj i narodowości;

zważywszy wreszcie, że c. k. Rząd centralny, aby wygotował już przedłożenie o zniesienie c. k. notaryatów w całym Państwie; wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd krajowy, aby w jaknajkrótszym czasie zrobił propozycję c. k. Rządowi centralnemu, aby c. k. notaryaty w całym Państwie zniesione zostały, a agendy tychże przydzielone zostały c. k. Sądom powiatowym.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby funkcyonujących dotąd c. k. notaryuszy i ich egzaminowanych i prawem zastępstwa upoważnionych dependentów przyjął w poczet conceptowych urzędników sądowych, stosownie do tego w jakiej randze ci ostatni z dniem zniesienia c. k. notaryatów się znajdować będą, stosując się do roku w którym tak notaryusze, jako też ich zastępcy studia prawnicze ukończyli, i w jakim stopniu tych koledzy jako urzędnicy sędziowscy z dniem zniesienia notaryatów znajdować się będą.

We Lwowie, dnia 9. lipca 1900.

Wnioskodawca: Szajer w. r. Skołyszewski, Szponder, Huryk, Staruch, Tyszkowski, Szwed, Bohaczewski, Barabasz, Potoczek, Krempa, Ostapczuk, Bojko, Stojalowski, Ochrymowicz.

Wniosek

posła Szajera i towarzyszy, dotyczący ukrajowienia drogi Rzeszów-Strzyżów-Jasło 80 kilom. i Rzeszów-Głogów-Kolbuszowa-Majdan-Tarnobrzeg 70 kilom.

Zważywszy, że znaczny szmat kraju naszego od Rzeszowa przez Strzyżów do Jasła nie posiada należytej komunikacji z powodu, że powiaty dróg tamże wiodących na przestrzeni 80 kilometrów dla dzikiego terenu i licznych obiektów a w szczególności dwóch mostów na Wisłoku nie są

w stanie należycie utrzymywać na wysokości żądania i stawianych wymogów;

zważywszy, że duży kawał ziemi od Rzeszowa do Tarnobrzegu nie posiada żadnej kolei żelaznej, a drogi powiatowe z powodu nadzwyczajnego ruchu bywają niszczone, a utrzymanie ich w należyłym porządku dla braku kamienia niezwykle jest kosztownem tak, że powiaty nie są w stanie kosztów tych pokrywać; stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydział krajowy wzywa się, by z porozumieniem z c. k. Namiestnictwem drogi prowadzące z Rzeszowa przez Strzyżów do Jasła na przestrzeni 80 kilometrów, tudzież drogę prowadzącą z Rzeszowa przez Głogów, Kolbuszową, Majdan do Tarnobrzega jeszcze w tym roku ukrajowił i zamienił na drogi krajowe.

Lwów, dnia 23. czerwca 1902.

Wnioskodawca: Tomasz Szajer w r. Stojałowski, Skołyaszewski, Mogilnicki, Huryk, Staruch, Barabasz, Korol, Stanisław Jędrzejowicz, Barwiński, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Żardecki, Szponder, Głidziuk.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby wypracował i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ustawy parcelacyjnej, któraby unormowała z punktu widzenia interesu publicznego sprawę parcelacji, określiła warunki pod jakimi parcelacya ma być uznana za odpowiadającą temu interesowi publicznemu oraz zapewniła dla takiej parcelacji uproszczenia i udogodnienia procedury i manipulacji parcelacyjnej oraz zapewniła jej ulgi należytościowe i stemplowe.

Zasady, które winny przewodzić ustawie są następujące:

Pierwszym warunkiem parcelacji, któraby mogła korzystać z dobrodziejstw ustawy parcelacyjnej będzie, by nie znosiła jednostki gospodarczej, t. j. pewnego minimum gruntów połączonych i skomasowanych, połączonych z budynkami obecnych obszarów dworskich, umożliwiającego utrzyma-

nie zakładów rolniczo-przemysłowych, oraz zapewniającego utrzymanie trwałości gospodarstwa lasowego.

Parcelacya doszczętna mogłaby być dopuszczalną jedynie pod ściśle określonymi warunkami.

Wykluczoną od dobrodziejstw ustawy byłaby parcelacya przez osoby prywatne występujące wobec właściciela w charakterze nabywcy na spekulację parcelacyjną. Korzystałaby z dobrodziejstw ustawy przede wszystkim parcelacya za pośrednictwem gminy, a następnie przez instytucję lub instytucję przez kraj polecone i pod opieką kraju pozostające.

Korzystałaby z dobrodziejstw ustawy parcelacya uwzględniająca w należytej mierze warunki gospodarcze dla nowopowstałych gospodarstw parcelowych, potrzeby i wymogi kultury krajowej, leśnej, wodnej i melioracyjnej, oraz komasacji, dalej potrzeby komunikacji, policyi budowlanej i ogniowej, — warunki szkolne i humanitarne.

II. Celem orzekania czy parcelacya odpowiada warunkom ustawy byłoby utworzone komisye parcelacyjne we Lwowie i Krakowie, złożone z reprezentantów władzy politycznej i czynników autonomicznych, któreby orzekały na podstawie wniosku interesowanego właściciela, popartego odpowiednimi dokumentami. Wydane stronie interesowanej poświadczenie, stanowiłoby legitymację dla wszystkich następujących procederów ze względu na wszystkie ulgi i udogodnienia z odnośną parcelacyą się łączących.

III. Co do ulg podatkowych, które ustawa parcelacyjna winna zapewniać, a które u c. k. Rządu uzyskać należało dla parcelacji uznanych za zasługujące na korzystanie z dobrodziejstw tejże ustawy, należałoby uzyskać przede wszystkim:

zniżenie należytości przenosnej immobilitarnej do minimum, do $\frac{1}{4}$ części stopy normalnej, dalej

uwolnienia wszelkich do danego interesu parcelacyjnego odnoszących się dokumentów od należytości skalowej i stempla stałego.

W wypadkach, gdzie przy parcelacji występuje formalnie gmina (lub inna społeczność) jako kontrahent, należy wszelkie późniejsze realizacje, które mają na celu przeniesienie części na członków gminy (czy społeczeństw) lub innych nabywców, o ile dokonają się w przeciągu pewnego czasu (lat trzech lub czterech) uważać za wolne zupełnie od należności.

IV. Co do udogodnień, jakie należałoby zapewnić, w pierwszym rzędzie winno być ażeby oddzielenie parcel i części parcel nastąpić mogło bez koniecznego dziś przeniesienia wszystkich ciężarów, co wprawdzie odpowiada formalnym pojęciom i konsekwencyom prawnym lecz nie potrzebom życiowym i słuszności. A więc żądać należy, ażeby służebności gruntowe wtedy tylko pozostały przy oddzielonych częściach, jeżeli to jest koniecznym w interesie gruntu panującego, względnie jeżeliby przez zwolnienie oddzielonych gruntów od służebności jej wartość rzeczywiście ucierpiała.

Zaś ciężary realne, n. p. świadczenia lasowe winne być w takiej tylko wysokości przeniesione na oddzielone części majątku, jaka wypada ze stosunku całości ciężaru do całości pierwotnej hipoteki, jeżeli oddzielone grunta mogą w ogóle dawać pożytek będący treścią dotychczasowego ciężaru realnego.

Długi hipoteczne mają być przeniesione tylko w wysokości stosunkowej. W tej mierze przy długach hipotecznych instytucyj publicznych ma być uwzględniony odnośnie do każdej parceli szacunek przyjęty za podstawę pierwotnie przez dotyczącą instytucję. Wierzyciel może jednak żądać natychmiastowej spłaty części wierzytelności, wedle powyższej normy przenieść się mającej.

Tabularny rozdział ciężarów miałyby przeprowadzić sędzia powiatowy wedle zasad postępowania niespornego na żądanie parcelującego właściciela i na podstawie wniosków wszystkich stron interesowanych ustnie, na wspólnej audyencji wniesionych. Odnośnie do nieustających w Sądzie interesowanych mocen jest sędzia oprzeć się

na domniemaniu, że się zgadzają na rozdział wedle powyższych zasad i na podstawie tak stanu tabularnego, jakoteż przedłożonych mu dokumentów co do przestrzni majątku i oddzielonych części, ich kultury jakoteż wysokości, względnie wartości ciężaru.

Od orzeczenia sędziego powiatowego dopuszczalny jest tylko rekurs do sądu kolegiального pierwszej instancji.

V. Dalszem udogodnieniem ma być stworzenie specjalnego kredytu parcelacyjnego, pod egidą Banku krajowego lub instytucji wyłącznie dla parcelacji przeznaczonych, któreby się nadzorowi kraju poddały.

We Lwowie, dnia 6. lipca 1902.

Wnioskodawca :

Rutowski w. r.

Cieński, Paygert, Jahl, Buynowski, Romanowicz, Fruchtman, Stojałowski, Łazarski, Bednarski, Schätzel, Lipiński, Maryewski, Z. Jaworski, Sękowski, Hupka, Kolischer, Jabłoński, Żardecki, Maiss, Merunowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta :

Interpelacya

posła Szajera i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w Galicyi, dotycząca bezpodstawnych i niesłusznych napadów ze strony Węgier na weterynarzy galicyjskich.

Jest zapewne Jego Ekscelencyi wiadomym artykuł z „Neues Wiener Tagblatt Nr. 177 z dnia 29. czerwca 1902 strona 16“, a który w oryginalnym odpisie załączamy następującej treści :

„Zerwanie pomiędzy węgierskimi i austriackimi towarzystwami agraryalnemi.— Z Budapesztu telegrafują nam : Główne miejsce rolnictwa w Wiedniu, ministerium rolnictwa zapewne wystosowało do węgierskiego krajowego towarzystwa agraryjnego pismo, aby węgierskie towarzystwo agra-

ryjne ze chciało poprzeć żądania austriackie, dotyczące rewizji weterynaryjnej. Węgierskie krajowe towarzystwo agraryjne odpowiedziało na to pismo z obszernym pamiętnikiem, w którym się przeciw temu przypuszczeniu w najenergiczniejszy sposób zaslania. Austriackie żądania polegają na niedowierzeniach przeciw węgierskim weterynarzom, którzy jak to w tem piśmie brzmi, w doświadczeniu fachowym o wiele wyżej od galicyjskich stoją. Węgierscy właścianie trzymają się dotychczasowych konwencyj weterynaryjnych mocno i robią od niezmiennego utrzymania tegoż przyjęcie rokowań wyrównawczych. Gdy zaufania do węgierskich weterynarzy w Austrii brakuje, to nie może w ogóle o żadnem wyrównaniu być mowy. Też robi towarzystwo agraryjne węgierski rząd na to uważnym, że te, z Węgier przychodzące i od węgierskich weterynarzy oglądane zwierzęta w Austrii jeszcze raz oglądanymi są, które to rozporządzenie przeciw myśli i intencjom wyrównania wykracza. Ta odpowiedź węgierskiego krajowego towarzystwa agraryjnego, oznacza zerwanie pomiędzy austriackimi i węgierskimi towarzystwami agraryjnemi“.

W taki więc sposób Węgrzy rzucają potwarz w oczy naszym weterynarzom, naszym szkołom i naszym ustawom weterynaryjnym i chronią się od wszelkiego oglądania bydła i trzody choćby nawet i za granicą i żądają, aby ich zwierzęta, które raz przez weterynarza w kraju oglądany były, bezwarunkowo wszędzie za zdrowe uznane być musiały, robiąc od tego rokowania ugodowe zależnymi, pomimo tego, że wiedzą, że u nich pomór trzody i inne choroby po setkach gmin grasują, wyrabiając sobie handel wolny i popierając hodowców w sposób najenergiczniejszy, podczas gdy u nas bezpodstawne konfinicye i stokrotne oglądania za podstawę się bierze, nie pomnąc na to, że przy kilkutyśięcznym transporcie, musi jedna najzdrowsza sztuka zachorować lub zginąć na drodze, gdy 3—5 i 8 dni jest zamkniętą w wagonie bez dostatecznego pożywienia i napoju a tylko z winy kolejowej, która po-

spieszno-towarowych pociągów dla bydła i trzody zaprowadzić nie chce i że przez wyładowywanie i ponowne załadowywanie przy konfinicyach i ponownych oglądaniach podczas transportu jeszcze bardziej zgnębiają zostaje i musi przez to bezwarunkowo zachorować, tracąc na wadze i wartości.

Węgrzy nie przebiegają w środkach, aby hodowców i handel popierać, my ale nie przebiegamy w środkach aby go pogłębić, nie czyniąc nic dla podniesienia handlu, lecz tem bardziej staramy się od tego rolnika i hodowcy jak największe podatki pobrać.

Wobec tego zapytujemy Jego Eksceleńcy Pana Namiestnika Galicyi:

czy Jego Eksceleńcy raczy:

1) jak najenergiczniej wystąpić przeciw potwarzy rzuconej naszym weterynarzom a tem i naszym instytucyom naukowym i ustawom;

2) przychylić się do bezzwłocznego otwarcia wolnego handlu dla bydła i trzody galicyjskiej tak w Austrii jak i za granicą;

3) bezzwłocznego zaprowadzenia pociągów pospiesznych towarowych dwa razy dziennie dla bydła i trzody z Galicyi do Wiednia, St. Marz, Pragi i innych głównych targów od ministerstwa kolejowego zażądać.

Inerterpelujący:

Szajer w. r.

Korol, Krempa, Stojałowski, Huryk, Staruch, Skołyższewski, Wilezkiewicz, Kremen-towski, Mogilnicki, Żardecki, Potoczek, Ostapczuk, Bojko, Szponder, Ochrymowicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu

Uchwałą z 17. czerwca 1901 udzielił Wysoki Sejm gminie Nadbrzezie, powiatu tarnowskiego, prawo poboru opłat od przewozu przez rzekę Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem.

Uchwała ta przedłożoną została c. k. Rządowi, celem wyjednania Najwyższej sankcyi.

Stosownie do postanowienia §§. 7. i 76. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875 Nr. 38. Dz. u. kraj., wniosła gmina

Nadbrzezie także do c. k. Namiestnictwa prośbę o udzielenie jej pozwolenia na urządzenie tego przewozu.

Dotąd, pomimo przynagieł ze strony Wydziału krajowego, nie nadeszło zawiadomienie o cesarskiem zatwierdzeniu powyższej uchwały sejmowej, a zwłokę w przedłożeniu do sankcyi usprawiedliwia Prezydium Namiestnictwa w swojej ostatniej w tej sprawie odezwie do Wydziału krajowego z dnia 18. czerwca 1902 l. 6.617/pr. dochodzeniami, które są w toku.

W jakim kierunku i w jakim celu prowadzone są owe dochodzenia, rzeczona odezwa nie wspomina.

Również i gmina Nadbrzezie nie otrzymała dotąd ze strony c. k. władzy politycznej zawiadomienia o zatwierdzeniu jej prośby o konsens na przewóz.

Tymczasem ktoś inny, osoba prywatna, dotychczasowy dzierżawca przewozu na Wiśle między Nadbrzeziem a Sandomierzem, którego koncesya na pobór opłat przewozowych (jeżeli jaką w ogóle miał) zgasała w myśl ostatniego ustępu §. 9. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kraj. z końcem roku 1900 — utrzymuje przewóz nadal i pobiera opłaty od przewozu.

Zważywszy, że w mowie będący przewóz służy do komunikacyi między drogą krajową a Sandomierzem i w czasie wyższych stanów wody prom bezpośrednio musi przybijać do wału gdzie się droga kończy, a zresztą nawet przy niskich stanach wody droga od wału do tamy regulacyjnej, jakkolwiek nie jest wyszutrowaną, jest drogą publiczną komunikacyjną w rozumieniu ustawy drogowej, a więc zezwolenie na pobór opłat od tego przewozu leży w zakresie ustawodawstwa krajowego.

Zważywszy, że ów dawny dzierżawca nie otrzymał od Wys. Sejmu zezwolenia na pobór opłat, pobiera je nielegalnie;

Zważywszy dalej, że jak gmina Nadbrzezie twierdzi, miał on otrzymać wbrew postanowieniu §. 76. krajowej ustawy wodnej, zezwolenie na urządzenie przewozu wprost od c. k. centralnego Rządu i to zaraz po uchwale Wys. Sejmu z 17. czerwca 1901, nadającej gminie prawo poboru

opłat przewozowych, — że więc i nadanie mu tej koncesyi jest sprzeczne z ustawą, albowiem żadnymi rozporządzeniami ministeryalnemi ustawa nie może być ani skasowaną, ani zmienioną;

Zważywszy wreszcie, że i powaga Wys. Sejmu, jako władzy prawodawczej, została naruszona — podpisani zapytują c. k. Rząd:

1. dlaczego nie przedłożył do najwyższej sankcyi uchwały Sejmu z 17. czerwca 1901, dotyczącej nadania gminie Nadbrzezie prawa poboru opłaty od przewozu na Wiśle między Nadbrzeziem a Sandomierzem i czy skłonny jest uczynić to zaraz?

2. czy skłonny jest uwzględnić żądanie gminy Nadbrzezie i pozwolić jej na urządzenie przewozu?

3. Czem usprawiedliwi nadanie p. Goldlustowi przez c. k. Ministerstwo prawa utrzymywania przewozu na Wiśle między Nadbrzeziem a Sandomierzem wobec §. 76. krajowej ustawy wodnej, według którego rzecz ta należy do kompetencyi krajowej władzy politycznej?

4. wreszcie czy skłonny jest zakazać bezzwłocznie p. Goldlustowi wykonywania poboru opłat od tego przewozu, które to opłaty pobiera on bez zezwolenia Sejmu i Najwyższej sankcyi.

Interpelant:

Z. Tarnowski w. r.

Stanisław Tarnowski, W. Jaworski, Jan-czewski, Struszkiewicz, Hupka, Mars, St. Jędrzejowicz, Płocki, Sękowski, Górski, Milewski, Paszkowski, Z. Skrzyński, K. Badeni, Bobrzyński.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

posła Mogilnickiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie okólnika c. k. starosty w Tarnopolu L. 18.909 z dnia 28. czerwca 1902, wydanego z powodu strajku rolniczego w Tarnopolskiem.

C. k. Starosta tarnopolski wydał z powodu strajku w Tarnopolskiem okólnik, w którym grozi strajkującym karami, gdyby usiłowali wymusić od pracodawców wyższą zapłatę, albo w ogóle korzystne warunki pracy. Tenże starosta, sam od siebie,

naznacza za to karę więzienia do 3 miesięcy, jeżeli postępowanie strajkujących nie miało znamion zbrodni gwałtu publicznego. Dalej wzywa „wszystkich“, żeby nie dawali posłuchu agitatorom i „podstępny opiekunom“, a w końcu nakazuje wszystkim swoim podwładnym organom, żeby tych wszystkich, którzy zachęcają do strajków, napominając do solidarności, albo w inny sposób przeszkadzają pracodawcom w zamawianiu robotników natychmiast aresztowały i do c. k. Sądu odstawiły.

Zważywszy, że znowy robotników są dozwolone, że w znowach takich ingerencya władz jest tylko o tyle dopuszczalną, że władze mają prawo a nawet obowiązek interweniować w kierunku ugodowym, natomiast nie wolno władzom, a specjalnie w tym wypadku Starości, stawać w obronie jednej warstwy społecznej, to jest pracodawców, ze szkodą robotników;

zważywszy dalej, że niewolnictwo i poddaństwo u nas zniesione, a powyższym okólnikiem starosty zmusza się wyraźnie robotników do pracy, i to za żebracze dotychczasowe wynagrodzenie, zaś starosta Zawadzki grozi robotnikom karą, gdyby chcieli jakimkolwiek sposobem wyjednać dla siebie wyższą zapłatę, a nawet dla steroryzowania robotników wysłał całkiem niepotrzebnie wojsko;

zważywszy dalej, że starosta Zawadzki, jako starosta, wszystko to powinien wiedzieć, a nie wie, zapytują podpisani c. k. Rząd:

1. Czy znane mu jest powołane na wstępie ogłoszenie starosty Zawadzkiego i jak ono da się usprawiedliwić?

2. Jakim sposobem zamierza c. k. Rząd zarówno p. Zawadzkiego, jak i innych starostów, w których powiatach mogłyby ewentualnie jeszcze wybuchnąć strajki, pouczyć o ich prawach i obowiązkach, jako też o ściśle wykonywaniu tych praw i obowiązków.

We Lwowie, dnia 5. lipca 1902.

Dr. Mogilnicki, interpelant.
Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Staruch, Ostapczuk, Skołyzewski, Szajer, Krempa, Stapiński, Barwiński, Bojko, Korol, Löwenstein, Łazarski.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu, celem dania odpowiedzi na interpelację.

Przemawia pan Komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelację:

1. p. Bojki i tow., wniesioną dnia 30. grudnia 1901 z powodu rzekomo nielegalnego postępowania c. k. starosty w Brzesku z wójtem gm. w Borzęcinie Józefem Lizakiem;

2 p. Kramarczyka i tow., wniesioną d. 30. czerwca 1902, w sprawie dania odpowiedzi na interpelację, wniesioną na poprzedniej sesji w przedmiocie serwitutu pasienia owiec w dobrach Zatorskich;

3. p. Bujnowskiego i tow., wniesioną d. 25. czerwca 1902, z powodu wydania przez c. k. kraj. Dyrekcyę skarbu okólnika do władz podatkowych I. instancyi w przedmiocie rozumienia ostatniego ustępu §. 173 ustawy z 25. paźdz. 1896;

4. Oleśnickiego i tow., wniesioną d. 30. grudnia w sprawie przewlekania wyborów do Rad gminnych;

5. Korola i tow., wniesioną dnia 1. lipca 1902, w sprawie strejków rolniczych.

Marszałek zawiadamia Izbę, że od dziś zamierza zwoływać także posiedzenia wieczorne.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 koron.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi na przekazanie tego przedłożenia Komisji administracyjnej.

Przemawia pod względem formalnym p. Wybranowski i wnosi na przystąpienie do drugiego czytania powyższego sprawozdania bez odsyłania do komisji.

Izba popiera wniosek formalny p. Wybranowskiego, a następnie uchwała Izba bez rozprawy formalny wniosek p. Wybranowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod 1. projekt ustawy:

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 koron na wykończenie budowy drogi gminnej I. klasy z Kurowie do Bohdanówki.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 koron na wykończenie budowy drogi gminnej I. klasy z Kurowie do Bohdanówki.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wiel-

kiem Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwała Izba bez rozprawy powyższą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych dwóch wniosków nagłych.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy rozdawnictwie zasiłków z funduszy krajowych uwzględniony był także powiat kosowski, ostatnią klęską powodzi srodze dotknięty.

Lwów, dnia 5. lipca 1902.

Wnioskodawcy:

Zaleski w. r., poseł kosowski.

Dąbski w. r.

Izba popiera powyższy wniosek nagły.

P. Dąbski uzasadnia nagłość tego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku.

Przemawia p. Dąbski uzasadniając sam wniosek i wnosi na odesłanie go do Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy odesłanie wniosku p. Dąbskiego do Wydziału krajowego.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 20. czerwca b. r. nawiedziło gminę i obszar dworski w Radwaniu nadzwyczajna klęska. Ta klęska spowodowaną została prawdopodobnie niedoświadczeniem młodego inżyniera Wydziału krajowego Józefa Próchnika, który mimo ostrzeżenia i próśb naczelnika gminy i przełożonego obszaru dworskiego — wśród deszczu otworzył wał rzeczki Nieczajny, dopływu N. Brnia, wskutek czego wody z całej długości rzeczki rzuciły się na pola radwańskie i zrobiły spustoszenie zupełne. Poszkodowanych jest 44 gospodarzy i obszar dworski, a szkoda

w przybliżeniu, a bardzo sumiennie przez Wydział powiatowy zestawiona, wynosi 10.980 koron.

Wobec tego stawiamy wniosek nagły: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu natychmiast zbadać, kto zawinił w strasznej tej katastrofie. Do Komisji rewizyjnej ma być powołany prezes Rady powiatowej dąbrowskiej.

2. Jeżeli jest wina funkcyjaryuszów Wydziału krajowego, Wysoki Sejm poleci wypłacić sumę 10.980 K poszkodowanym.

3. W każdym razie zaś poszkodowani będą partycypować w subwencji państwowej dla poszkodowanych przez wylew wód.

Wnioskodawca:

Wilczkiewicz w. r.

Krempa, Bednarski, Płocki, Huza, Cielecki, Gołuchowski, Horodyski, Agopowicz, Mogilnicki, Potoczek, Szwed, Sękowski, Żardecki, Traczewski, Wybranowski, Czaykowski, Mars, Bujnowski, Tyszkiewicz, Kramarczyk, Korol, Barwiński.

Przemawia poseł Wilczkiewicz uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Wilczkiewicz zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku i wnosi na odesłanie go do Wydziału krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy odesłanie nagłego wniosku p. Wilczkiewicza do Wydziału krajowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przedłużenia i zmiany ustawy z 11. kwietnia 1893 Dz. u. kr. Nr. 21. o ulgach podatkowych dla przemysłu.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia Komisji przemysłowej.

Przemawia p. Maryewski i wnosi przystąpienie do drugiego czytania tego sprawozdania bez odsyłania do komisji.

Izba popiera, a następnie bez rozprawy uchwała wniosek formalny p. Maryewskiego

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta, sprostowawszy poprzednio omyłki druku,

a mianowicie: 1. w §. 7. ustawy w drugim wierszu z góry pierwsze słowo zamiast „podatków“ ma być „dodatków“, 2. w §. 9. w trzecim wierszu z góry po Nr. ma być cyfra „21“, a nie „17“.

Ustawa

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu zakładów przemysłowych, spółek surowcowych i produkcyjnych, oraz akcyjnych Towarzystw przemysłowych od dodatków do podatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, uwolnione będą następujące zakłady przemysłowe, które w przeciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone zostaną.

A) Wszelkie zakłady przemysłowe, mające na celu wyrób takich przedmiotów, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyrabiane nie były.

B) Zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących, jeżeli będą założone według wymagań najnowszego stanu techniki, obliczone na większy przerób surowego materiału lub półfabrykatu i zatrudniać będą większą liczbę robotników, a mianowicie:

Zakłady przemysłowe dla wyrobu cegieł ogniotrwałych, wyrobów kamionkowych, fajansu, majolik, dla wyrobu szkła taflowego, naczyń szklanych, szlifiarnie szkła i zakłady dla zwierciadeł, dla wyrobu wapna hydraulicznego, cementu, dla przetworów z torfu, dla wyrobu cegieł opałowych z torfu i odpadków nafty, dla wyrobu stałych i ciekłych smar z olejów mineralnych i wosku ziemnego z wyłączeniem rafineryi nafty, dla wyrobów chemicznych z węgla, siarki, soli z wyjątkiem sody, dla wyrobu cukru buraczanego, syropu kar-

toflanego, dekstryny, dla fabrycznego prze-
robu wąki na artykuły konsumcyjne, dla
parowych fabryk masła, serów, przerabia-
jących mleko najmniej od 100 krów, dla
fabryk cykoryi przerabiających cykoryę i
inne surogaty kawy najmniej ze 100 morgów
roślin okopowych, dla wyrobu konserw
roślinnych, suszonych owoców, win owo-
cowych, z najmniej 50 morgów roli lub
25 morgów sadów, dla przetworów chemi-
cznych z drzewa, dla fabryk beczek i be-
czulek, dla fabryk mydła, świec przerabia-
jących najmniej 600 cetnarów tłuszczów
roślinnych lub zwierzęcych, dla wyrobów
wszelkiego rodzaju motorów, dla wyrobu
wszelkich maszyn i narzędzi rolniczych i
przemysłowych, dla wyrobu urządzeń
aparatów dla przemysłu gorzelnianego,
browarniczego, cukrownianego, destylacji
nafty, wszelkiego przemysłu chemicznego,
dla wyrobu narzędzi wiertniczych i ich
części składowych, lin drucianych, dla fa-
bryk wozów i pojazdów konnych, motoro-
wych, wagonów kolejowych, zatrudniają-
cych stale najmniej 20 robotników, dla
wyrobu przyrządów do oświetlenia, zatrud-
niających stale 10 robotników, dla wyro-
bów elektrotechnicznych, dla wyrobu celu-
lozy, dla wyrobu papieru rotacyjnego, bi-
bulki cygaretowej, dla wyrobu kartonaży,
dla fabryk garbarskich i białoskórniczych,
używających motoru i zatrudniających stale
najmniej 20 robotników, dla zakładów moto-
rowych wyrobu pasów skórnych transmisyj-
nych dla przędzalni, dla zakładów tkackich
z lnu, konopi, juty, bawełny, wełny, je-
dwabiu, zatrudniających w obrębie zakładu
najmniej 10 krosien tkackich ręcznych, dla
zakładów tkackich mechanicznych, dla za-
kładów mechanicznych blichu, apretury,
farbiarni i drukarni, dla zakładów pończo-
szkowych, zatrudniających najmniej 10
warstatów ręcznych lub dwa mechaniczne.

§. 2.

Zakłady przemysłowe już istniejące, a
należące do gałęzi przemysłu powyżej w §.
1. ustępie B) wymienionych, jeżeli w ciągu
10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej
ustawy zaprowadzą wydoskonalone narzę-
dzia techniczne według wymagań najno-
wszego stanu techniki i rozszerzą przed-

siębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać
większą ilość surowego materiału lub pół-
fabrykatu i zatrudniać większą ilość robo-
tników, zostaną uwolnione od całej nad-
wyżki wszelkich dodatków do podatków,
z wyjątkiem państwowych, jakaby przy-
padła do zapłaty w skutek powiększenia
przedsiębiorstwa.

§. 3.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków
do podatków, z wyjątkiem państwowych,
przedsiębiorstwa dla wytwarzania siły mo-
torycznej i wynajmowania tejże przedsię-
biorstwom przemysłowym, rękodzielniczym,
rolniczym oraz gminom. W razie jeżeli
wytwarzanie siły motorycznej jest połą-
czone z oświetleniem, uwolnienie od do-
datków do podatków odnosi się jedynie do
udziału przedsiębiorstwa w wytwarzaniu i
wynajmowaniu siły motorycznej.

§. 4.

Uwolnione będą od wszelkich dodatków
do podatków, z wyjątkiem państwowych,
następujące Spółki, na podstawie ustawy
z dnia 9. kwietnia 1873 (Nr. 70. Dz. u.
p.) zawiązane:

a) Spółki surowcowe, mające na celu
nabywanie surowych materiałów lub pół-
fabrykatów wyłącznie na użytek należą-
cych do Spółki rzemieślników i przemy-
śłowców, którzy tych materiałów do swo-
ich wyrobów potrzebują;

b) Spółki magazynowe, założone celem
sprzedaży we wspólnym lokalu wyrobów
przemysłowych, wyłącznie tylko przez człon-
ków spółki wyrabianych;

c) Spółki produkcyjne, których człon-
kowie pracują we wspólnym warsztacie,
używają wspólnych maszyn, tudzież takie,
które członkom spółki rozdają roboty do
domów.

§. 5

Uwolnione będą od wszelkich doda-
tków do podatków, z wyjątkiem państwo-
wych, przedsiębiorstwa przemysłowe, za-
kładane i prowadzone przez Towarzystwa
akcyjne w obrębie Królestwa Galicyi i
Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Kra-
kowskiem, które zostaną założone w prze-
ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie ni-

niejszej ustawy, jeżeli będą miały urządową swą siedzibę w kraju, jeżeli ich wpłacony kapitał akcyjny wynosić będzie najmniej 500.000 koron, zatrudniać będą najmniej 60 robotników, a zakład swój przemysłowy urządzają odpowiednio do wymagań najnowszego stanu techniki.

W razie jednak, jeżeli akcyjne Towarzystwo założy rafinerię spirytusu, browar, parowy młyn, tartak drzewny lub destylarnię nafty, kapitał zakładowy nie może być mniejszym od 1.000.000 koron.

Uwolnienie to nie odnosi się jednak do gorzeli.

§. 6.

W razie gdyby jakiegokolwiek istniejące przedsiębiorstwo przemysłowe zamieniło się w Towarzystwo akcyjne, lub gdyby Towarzystwo akcyjne objęło istniejący zakład przemysłowy, przedsiębiorstwo to będzie uwolnione od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych jedynie pod warunkiem, jeżeli zakład przemysłowy nie zostanie podniesiony do najmniej podwójnej zdolności produkcyjnej. W żadnym razie kapitał akcyjny nie może być niższy od przewidzianego w §. 5.

§. 7.

Wszelkie powyżej w §. 1—6 przyznane uwolnienia od dodatków będą obowiązywać na przeciąg 10 lat, licząc od początku tego kwartału, w którym podanie o uwolnienie wniesionem zostało

Gdyby jednak w ciągu tego 10-letniego okresu zakład przemysłowy, Spółka lub Towarzystwo akcyjne utraciło warunki w §. 1. ustęp 2. i w §§. 2., 3., 4., 5., 6. i 7. niniejszej ustawy określone, od których zawisłem jest uwolnienie od dodatków, natenczas Wydział krajowy może cofnąć udzielone uwolnienie na resztę 10-letniego okresu.

§. 8.

O zastosowaniu niniejszej ustawy do zakładów przemysłowych, Spółek i Towarzystw akcyjnych, orzeka w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy i ogłasza swoją uchwałę w gazecie urzędowej.

§. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 11. kwietnia 1893 (Nr. 21. Dz. u. i rozp. kraj.).

Wszakże uwolnienie od dodatków, które na podstawie ustawy z dnia 11. kwietnia 1893 (Nr. 21. Dz. u. i rozp. kr.) orzeczone zostały, zachowują w całości swoją moc obowiązującą.

§. 10.

Wykonanie tej ustawy polecam moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych uwolnione będą następujące zakłady przemysłowe, które w przeciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone zostaną.

A) Wszelkie zakłady przemysłowe mające na celu wyrób takich przedmiotów, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyrabiane nie były.

B) Zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących, jeżeli będą założone według wymagań najnowszego stanu techniki, obliczone na większy przerób surowego materiału lub półfabrykatu i zarudniać będą większą liczbę robotników, a mianowicie:

Zakłady przemysłowe dla wyrobu cegieł ogniotrwałych, wyrobów kamionkowych, fajansu, majolik, dla wyrobu szkła tafłowego, naczyń szklanych, szlifiarnie szkła i zakłady dla zwierciadeł, dla wyrobu wapna hydraulicznego, cementu, dla przetworów z torfu, dla wyrobu cegieł opałowych z torfu i odpadków nafty, dla wyrobu stałych i ciekłych smar z olejów mineralnych, dla przetworów chemicznych z olejów mineralnych i wosku ziemnego z wyłączeniem rafinerji nafty, dla wyrobów

chemicznych z węgla, siarki, soli z wyjątkiem sody, dla wyrobu cukru buraczanego, syropu kartoflanego, dekstryny, dla fabrycznego przerobu mąki na artykuły konsumcyjne, dla parowych fabryk masła, serów przerabiających mleko najmniej od 100 krów, dla fabryk cykoryi przerabiających cykoryę i inne surogaty kawy najmniej ze 100 morgów roślin okopowych, dla wyrobu konserw roślinnych, suszonych owoców, win owocowych, z najmniej 50 morgów roli lub 25 morgów sadów, dla przetworów chemicznych z drzewa, dla fabryk beczek i beczulek, dla fabryk mydła, świec przerabiających najmniej 600 cetnarów tłuszczów roślinnych lub zwierzęcych, dla wyrobu wszelkiego rodzaju motorów, dla wyrobu wszelkich maszyn i narzędzi rolniczych i przemysłowych, dla wyrobu urządzeń i aparatów dla przemysłu gorzelnianego, browarniczego, cokrownianego, destylacji nafty, wszelkiego przemysłu chemicznego, dla wyrobu narzędzi wiertniczych i ich części składowych, lin drucianych, dla fabryk wozów i pojazdów konnych, motorowych, wagonów kolejowych, zatrudniających stale najmniej 20 robotników, dla wyrobu przyrządów do oświetlenia, zatrudniających stale 10 robotników, dla wyrobów elektrotechnicznych, dla wyrobu celulozy, dla wyrobu papieru rotacyjnego, bibułki cygaretovej, dla wyrobu kartonaży, dla fabryk garbarskich i białoskórniczych, używających motoru i zatrudniających stale najmniej 20 robotników, dla zakładów motorowych wyrobu pasów skórnych transmisyjnych, dla przędzalni, dla zakładów tkackich z lnu, konopi, juty, bawełny, wełny, jedwabiu, zatrudniających w obrębie zakładu najmniej 10 krosien tkackich ręcznych, dla zakładów tkackich mechanicznych, dla zakładów mechanicznych bliżu apretury, farbiarni i drukarni, dla zakładów pończoszkowych, zatrudniających najmniej 10 warsztatów ręcznych lub dwa mechaniczne.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Zakłady przemysłowe już istniejące, a

należące do gałęzi przemysłu powyżej w §. 1. ustępie B. wymienionych, jeżeli w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zaprowadzą wydoskonalone urządzenia techniczne według wymagań najnowszego stanu techniki i rozszerzą przedsiębiorstwo tak, że będą zdolne przerabiać większą ilość surowego materiału lub półfabrykatu i zatrudniać większą ilość robotników, zostaną uwolnione od całej nadwyżki wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, jakaby przypadała do zapłaty wskutek powiększenia przedsiębiorstwa.

Izba bez rozprawy uchwała §. 2. zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego wniosek na przyjęcie reszty paragrafów od 3. do 10. włącznie *en bloc*, uchwała Izba resztę paragrafów od 3. do 10. włącznie wraz z tytułem i wstępem tej ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwała Izba powyższą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Tuchów - Ryglice-Jodłowa.

Sprawozdawca p. Laskowski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Tuchów - Ryglice-Jodłowa.

Art. I.

Radzie powiatowej w Tarnowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Tuchów-Ryglice-Jodłowa pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeże-

niem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. (Dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy na jednej stacyi według następującego wymiaru :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h ;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 17. lutego 1901. (Nr. 34. Dz. ust. kr.), którą nadane było Radzie powiatowej w Tarnowie prawo do poboru myta na drodze powiatowej tuchowsko-rygliekiej-jodłowskiej.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytni-

czych na drodze I-klasy Podgórze-Swoszowice-Świątniki-Mogilany.

Sprawozdawca p. Laskowski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I-klasy Podgórze-Swoszowice-Świątniki-Mogilany.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I-klasy Podgórze-Swoszowice-Świątniki-Mogilany Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi, z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. (Dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy na dwóch stacyach według następującego wymiaru :

I. Myto drogowe na stacyi w Swoszowicach :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h ;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

II. Myto mostowe na stacyi w Zbyszowicach :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4 cztery) h ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły na leżą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały, traci moc obowiązującą koncesya z dnia 7. lutego 1902 Nr. 25. Dz. u. kr., którą nadane było Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Świątniki-Swoszowice.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Głosowanie nad sprawozdaniem komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie elektrycznego oświetlenia gmachu sejmowego.

Marszałek oznajmia, że udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Glidziukowi, i że wobec tego w myśl §. 60. regulaminu zostaje nad tą sprawą rozprawa ponownie otwartą.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Glidziuk.

Przemawia rektor p. Dzieślewski.

Izba uchwała na wniosek p. Żardeczkiego zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia dla sprostowania faktycznego p. rektor Dzieślewski.

Przemawia dla sprostowania faktycznego p. sprawozdawca, po poprzednim wezwaniu Marszałka, by posłowie otrzymujący głos dla sprostowania faktycznego, ograniczyli się na faktycznym sprostowaniu.

Przemawia p. Michalski i cofa swój formalny wniosek postawiony na poprzednim posiedzeniu, by tę sprawę zwrócić komisji do ponownego zbadania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do uzupełnienia urządzeń maszynowych w gmachu sejmowym, wytwarzających światło elektryczne, kosztem 30.000.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Na pokrycie tego wydatku wstawia się w budżet roku 1902 kwotę 15.000 koron jako wydatek nadzwyczajny w rubryce II. działu wydatków budżetu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu wstawić na ten cel kwotę 15.000 koron w preliminarz budżetu krajowego na rok 1903.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 3 komisji.

Następuje:

Wybór czterech członków i dwóch zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego (na propozycję Wydziału krajowego).

Przemawia p. Stapiński i wnosi na cofnięcie tego punktu z porządku dziennego aż po uchwaleniu budżetu.

Izba nie popiera odraczającego wniosku p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje propozycję Wydziału krajowego.

Marszałek wzywa do komisji skrutacyjnej pp. Merunowicza, Götza i Traczewskiego, a posłów wzywa do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej w przedmiocie nadania szpitalowi w Gorlicach charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Wilczkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uchwała załączony 1/3 projekt ustawy.

Ustawa

nadająca szpitalowi w Gorlicach charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Szpital w Gorlicach zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny ma się składać:

a) z Delegata Wydziału krajowego;
b) z Prezesa miejscowej Rady powiatowej, lub jego zastępcy;

c) z Delegata Wydziału powiatowego i
d) z Dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy odbudowy lub rozszerzenia gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części pokryje fundusz powiatowy stosownie do postanowienia §. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 r. Nr. 47. Dz. u. kr.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Szpital w Gorlicach zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Komitet szpitalny ma się składać:

a) z Delegata Wydziału krajowego;
b) z Prezesa miejscowej Rady powiatowej, lub jego zastępcy;

c) z Delegata Wydziału powiatowego i
d) z Dyrektora szpitala.

Izba uchwała Art. II. bez rozprawy zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy, odbudowy, lub rozszerzenia gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części pokryje fundusz powiatowy stosownie do postanowienia §. 15. ustawy z d. 28. lipca 1897 r. Nr. 47. Dz. u. kr.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

nadająca szpitalowi w Gorlicach charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytułu wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwalisz następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania uchwała Izba powyższą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej w przedmiocie udzielenia subwencji na budowę nowego szpitala w Starym Samborze.

Sprawozdawca p. Wilczkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ze względu na to, że Stary Sambor ma w niezbyt wielkiej odległości szpital powszechny w Nowym Samborze, następnie, że fundusz dotychczasowy na cele budowy nowego szpitala w St. Samborze jest stanowczo za mały, przechodzi się nad petycją Wydziału powiatowego w Starym Samborze do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej w przedmiocie budowy nowego budynku szpitalnego w Zaleszczykach.

Sprawozdawca p. Wilczkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm, uznając potrzebę odbudowania budynku szpitalnego w Zaleszczykach na 60 łóżek, upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże potrzebną dla pokrycia połowy kosztów tej budowy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji bankowej w przedmiocie budowy skrzydła gmachu Sejmowego na pomieszczenie biur Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do nabycia na własność funduszu krajowego realności l. k. 662/II i l. k. 682/II we Lwowie i wybudowania dalszego skrzy-

dła gmachu sejmowego na pomieszczenie Banku krajowego kosztem łącznym nie przekraczającym sumy 900.000 koron.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby na pokrycie ceny kupna realności l. k. 662/II i l. k. 682/II we Lwowie i kosztów budowy nowego skrzydła gmachu sejmowego zaciągnął w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem na hipotekę gmachu sejmowego i wyżej wymienionych realności, które mają być nabyte, pożyczkę w nieprzekraczalnej kwocie 900.000 koron.

III. Cały wydatek na oprocentowanie i amortyzację tej pożyczki ponosić ma Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem.

Przemawia p. Skołyśzewski i stawia następującą rezolucję:

IV. Budowa gmachu dla Banku krajowego oddaną będzie w drodze konkursu fachowym przedsiębiorstwom krajowym, z wyłączeniem pozakrajowych.

V. Wszelkie roboty stolarskie, ślusarskie, blacharskie, artystyczne i inne, dla tej budowy potrzebne, wykonane być mają przez krajowych rękodzielników.

VI. W kontrakcie z przedsiębiorcami zabezpieczona będzie robotnikom minimalna zapłata, w każdym razie zapłata nie niższa od tej, którą postanowiono przy ugodzie po strejku lwowskim w r. 1902.

Izba popiera rezolucję p. Skołyśzewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując IV. oraz V. rezolucję p. Skołyśzewskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I., II. i III. komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych I.—III. wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad rezolucją p. Skołyśzewskiego.

Sprawozdawca odczytuje rezolucję IV. p. Skołyśzewskiego i oznajmia, że ją przyjmuje. Rezolucya IV. brzmi:

IV. Budowa gmachu dla Banku krajowego oddaną będzie w drodze konkursu fachowym przedsiębiorcom krajowym z wyłączeniem poza krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy rezolucję IV. p. Skołyaszewskiego.

Sprawozdawca odczytuje rezolucję V. p. Skołyaszewskiego, a mianowicie:

V. Wszelkie roboty stolarskie, ślusarskie, blacharskie, artystyczne i inne, dla tej budowy potrzebne wykonane być mają przez krajowych rękodzielników, i oświadczą, iż tę rezolucję przyjmuje.

Izba bez rozprawy uchwała rezolucję V. p. Skołyaszewskiego.

Sprawozdawca odczytuje rezolucję VI. p. Skołyaszewskiego:

VI. W kontrakcie z przedsiębiorcami zabezpieczona będzie robotnikom minimalna zapłata, w każdym razie zapłata nie niższa od tej, którą postanowiono przy ugodzie po strejku lwowskim w r. 1902.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Skołyaszewski.

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucję VI. p. Skołyaszewskiego, którą Marszałek odczytuje.

Przemawia pod względem formalnym p. Skołyaszewski i wnosi na skonstatowanie kompletu Izby.

Po chwili oświadczą p. Skołyaszewski na zapytanie Marszałka, że cofa swój wniosek na skonstatowanie kompletu Izby.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stapiński i oświadczą, że regulaminy innych ciał ustawodawczych nie znają takiego konstatowania kompletu, i nie dopuszczają, by posłowie nieobecni w chwili głosowania mogli być później doliczani do kompletu Izby.

Marszałek oznajmia, że skonstatował komplet i że regulamin sejmowy nie zna innego sposobu konstatowania kompletu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie podwyższenia poręki kraju za zwrot i oprocentowanie wkładek oszczędności, powierzonych Bankowi krajowemu z kwoty 12,000.000 K do kwoty 16,000.000 K, tudzież odpowiedniej zmiany §. 89. alinea 2. i 4. statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem krakowskiem uchwała, co następuje:

Zwrot wkładek oszczędności umieszczonych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem krakowskiem i opłatę odsetek od tych wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładowych przedewszystkiem Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym a w dalszym rzędzie, aż do wysokości (16,000.000) szesnastu milionów koron gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

II. Sejm uchyla postanowienia §. 89. ustęp 2. i 4. statutu Banku krajowego w dotychczasowej osnowie, a przyjmuje te postanowienia w brzmieniu następującem:

§. 89. ustęp 2. Najmniejsza wkładka wynosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłemi odsetkami nie może przenosić sumy 16,000.000 koron.

§. 89. ustęp 4. Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże wkładek poręcza posiadaczom książeczek wkładowych, przedewszystkiem Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsdyarnie) aż do wysokości szesnastu milionów koron gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I i II. komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje:

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o preliminarzu budżetu funduszu krajowego na rok 1902.

Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek, by ten punkt cofnąć z porządku dziennego obecnego posiedzenia, albowiem budżetu na rok 1902 nie doręczono posłom w czasie przepisany §. 43. regulaminu.

Izba popiera formalny wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia w tej sprawie formalnej p. Stanisław Badeni.

Marszałek oświadcza, że p. Stapiński ma słuszość, i jeżeli wniosku swego nie cofnie, będzie ten punkt z porządku dziennego cofniętym.

Przemawia p. Stapiński i oświadcza, że cofa swój wniosek na usunięcie tego punktu z porządku dziennego obecnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu budżetu funduszu krajowego na rok 1902:

Sprawozdawca p. Stanisław Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1902 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 22,913.884 K a dochody własne tego fundu-

szu w sumie 8,852.008 „

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1902 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%-owego podatku od domów wolnych po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości 49 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 55 halerzy od każdej korony całej należytości tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1902 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6, 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d pozycyi 23;

c) w rubryce X. między pozycjami 187 i 188 tudzież między pozycjami 192, 193 i 194;

d) w rubryce XV. między pozycjami 269c i 270, dalej 297, 298 i 299, tudzież między pozycjami 317, 318, 319;

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XVI. między pozycjami 323—375, między pozycjami 378 i 441, między pozycjami 442 i 445, między pozycjami 439 i 446, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by po przeprowadzeniu z c. k. Rządem odpowiednich rokowań, przedłożył na najbliższej sesji sejmowej projekt do ustawy o pborze krajowych opłat konsumcyjnych od piwa, któryby umożliwił pobór tych opłat przez organy państwowe i zapewnił krajowi cały dochód z tej opłaty brutto, przeznaczając na koszt administracji i kontroli najwyżej 5%.

Przemawia p. Korol.

Marszałek wzywa galeryę, by zaniechała objawów swego zadowolenia i niezadowolonia.

Podczas przemówienia p. Korola obejmuje przewodnictwo obrad zastępca Marszałka krajowego ks. Metropolita Szeptycki.

Przy końcu przemówienia p. Korola obejmuje napowrót przewodnictwo obrad Marszałek krajowy.

Marszałek udziela głosu p. Traczewskiemu dla zdania sprawozdania z wyniku skrutynium wyboru 4 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

P. Traczewski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Na członków Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję 6-letnią od 1. stycznia 1902 głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Z tych otrzymali po 85 głosów pp. Abrahamowicz Dawid i Schayer Karol, a 83 głosów p. Bochdan Hipolit.

Na członka Rady nadzorczej na resztę kadencji upływającej z dniem 31. grudnia 1903 głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Z tych otrzymał p. Kazimierz Laskowski 82 głosów.

Na zastępcę członka Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję kończącą

się z dniem 31. grudnia 1906 głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Z tych otrzymał p. Schule Jan 83 głosów.

Na zastępcę członka Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję kończącą się z dniem 31. grudnia 1903 głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Z tych otrzymał p. Moysa-Rosochacki Stefan 84 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów po każdym wyborze z osobna.

Marszałek oznajmia, że otrzymał pisma od p. K. Laskowskiego, który złożył mandat członka Wydziału krajowego.

Marszałek stwierdza, iż wybór 1 członka i 1 zastępcy członka Wydziału krajowego umieści na porządku dziennym posiedzenia w dniu 10. lipca odbyć się mającego.

Marszałek udziela głosu zapisanemu w rozprawie ogólnej nad preliminarzem budżetu na r. 1902 p. Milewskiemu.

Przemawia p. Rotter i stawia wniosek formalny na odroczenie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że zastosowuje się do życzenia wnioskodawcy oraz Izby i odracza posiedzenie do godziny 7½ wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 30 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 8. lipca 1902 roku.

Początek posiedzenia godzina 7 minut 40 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy komplet Izby otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad preliminarzem budżetu funduszu krajowego na r. 1902.

Przemawia p. Milewski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stadnicki.

Podczas przemówienia p. Stadnickiego obejmuje przewodnictwo obrad Zastępca Marszałka krajowego ks. Metropolita Szeptycki.

Przemawia p. Barwiński.

Podczas przemówienia p. Barwińskiego obejmuje napowrót przewodnictwo obrad Marszałek krajowy.

Marszałek krajowy oznajmia że ma zamiar zamknąć posiedzenie, i wzywa sekretarzy do odczytania nagłych wniosków.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły

posła Dra Korola i towarzyszy w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelncom gminy

Kulawa, żółkiewskiego powiatu.

W nocy z 2. na 3. lipca, wybuchł w gminie Kulawa powiatu żółkiewskiego pożar, który zniszczył dobytek następujących gospodarzy:

1. wdowy Hanuski Kohut, której spaliła się chałupa wraz ze wszystkimi za-

budowaniami gospodarzemi, przyczem pastwą pożaru padły dwie krowy, 4 świnie, wszystek drób, wszystka odzież i wszystkie narzędzia gospodarskie wartości 2.000 koron.

2. Jurko Braniec, któremu spaliła się chata z komorą i wszystkimi zapasami żywności, jak również odzież wartości 1.400 koron.

3. Dmytra Kohuta któremu również spaliła się chata z komorą, wszystkie zapasy zboża i odzieży wartości 1.600 K.

4. Kostia Sitara, któremu spaliła się chata z komorą, zapasy zboża i wszystka odzież.

Ze względu na wielką nędzę, jaka wskutek pożaru zapanowała między pogorzalcami, którzy na razie nie mają czem głodu zaspokoić, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzalcem gminy Kulawa, żółkiewskiego powiatu udziela się z funduszów krajowych bezzwrotnej zapomogi w kwocie 400 koron.

Pod względem formalnym wnosimy na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na najbliższem posiedzeniu.

We Lwowie, dnia 8. lipca 1902.

Korol, wnioskodawca.

Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Kremen-towski, Glidziuk, Bojko, Ochrymowicz, Mogilnicki, Szponder, Potoczek, Loewenstein, Stojalowski, Mazikiewicz, Szwed, Staruch, Bohaczewski.

Przemawia p. Korol uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała, a następnie po zrzeczeniu się p. wnioskodawcy uzasadnienia swego wniosku uchwała oddzielnie odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na następnem posiedzeniu.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły

posła Mogilnickiego i towarzyszy w sprawie odwrócenia koryta rzeki Łomnicy od gminy Dobrowlany, kałuskiego powiatu.

Rzeka Łomnica podstąpiła pod gminę Dobrowlany kałuskiego powiatu podmu-

liwszy grunty i ogrody, — tak blisko, że jest oddalona od wieśniaczych budynków wszystkiego na 8 metrów, a ponieważ takie podmulanie od kilku lat stale postępuje, przeto grozi niebezpieczeństwo, że Łomnica zabiże chałupy i budynki gospodarskie.

Bezpośrednio zagrożonych jest kilkunastu gospodarzy. Mieszkańcy i pisemnie i ustnie prosili tak Wydział powiatowy jak i Starostwo o zarządzenie niebezpieczeństwu i odwrócenie odpowiednimi robotami rzeki Łomnicy od gminy, lecz obydwie te władze zasłaniają się to brakiem funduszów to innymi przeszkodami a tymczasem gminie grozi całkowita ruina od wylewu.

W obec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedstawioną wyżej sprawę niezwłocznie na miejscu zbadał i przedsięwziął wszelkie środki ażeby gminę Dobrowlany uchronić od wylewu rzeki Łomnicy.

Lwów, dnia 8. lipca 1902.

Dr. Mogilnicki, wnioskodawca.

Glidziuk, Bohaczewski, Ostapczuk, Loewenstein, Barabasz, Bojko, Huryk, Szponder, Barwiński, Mandyczewski, Staruch, Stapiński, Żardecki, Korol.

Marszałek oznajmia, że wnioskodawca p. Mogilnicki nieobecny i wzywa sekretarza do odczytania dalszego nagłego wniosku.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek nagły

W dniach 18. 19. i 20. czerwca w mieście Makowie pow. Myślenickiego nastąpiło straszne nieszczęście. Wskutek długich deszczów tak rzeka Skawa jak i Księży potok, który przez środek miasta płynie, ogromnie wezbrały i z dwóch stron uderzywszy straszne spowodowały spustoszenia zalewając ogrody, łąki i domy. Szkoda jest ogromna a nieszczęście tem większe i przykrejsze że podwójne bo na Skawie przez zwleknięcie z regulacją a na potoku Księżym przez niedbałą robotę pomimo prośb i nawoływań mieszkańców spowodowane. Plany regulacji Skawy na przestrzeni od mostu kolejowego na gra-

nicy gminy Białej aż do mostu kolejowego nad Suchą są od roku 1898 gotowe i fundusze miały być uchwalone a nie dotąd nie uczyniono — zaś na Księżym Potoku dwa razy przedsiębrano roboty znacznym kosztem lecz nigdy takowych zupełnie nie kończono i pomimo próśb mieszkańców przerywano. Skutkiem tego smutnego stanu rzeczy nastąpiła dziś katastrofa a pomoc jest niejako obowiązkiem moralnym tem większym w obec tego, że właściwie przy większej energii władz była ona do uniknięcia. Mieszkańcy nie czekają pomocy, własnymi siłami i funduszami rzucili się do roboty i już dość znaczny fundusz celem usunięcia ziemi, szutru i namułu z gruntów i dróg zużyli.

Podpisani wnoszą zatem

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla mieszkańców miasta Makowa przeznacza się z funduszków zapomogowych krajowych i rządowych na przedsięwzięcie natychmiast robót najpotrzebniejszych subwencją znaczniejszą na ró-

wni z innymi powodzią dotkniętymi powiatami.

Wnioskodawca:

K. Lubomirski w. r.

Mycielski, Z. Tarnowski, Włodek, Gorayski, Skałkowski, Stadnicki, Bał, T. Cieński, Cielecki, Götzt, Baworowski, Z. Skrzyński, Maryewski, Pawlikowski, Górski, R. Pużyna.

Przemawia p. K. Lubomirski uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba uchwała bez rozprawy.

P. K. Lubomirski zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku i wnosi na odesłanie go do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba uchwała bez rozprawy odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 9. lipca godzinę 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 12 minut 25 po północy.

Marszałek krajowy:

Andrzej Potocki w. r.

Sekretarze:

*Mieczysław Urbański,
Stanisław Mycielski.*

